

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การเสนอผลการวิจัยเรื่องการพัฒนาแนวทางการปฏิบัติการแนะนำการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 โดยกล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการของผู้เกี่ยวข้องเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติการแนะนำการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2
2. เพื่อพัฒนาแนวทางการปฏิบัติการแนะนำการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2
3. เพื่อศึกษาความเหมาะสมของแนวทางการปฏิบัติการแนะนำการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2
4. เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ของแนวทางการปฏิบัติการแนะนำการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

- 1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่
 - 1.1.1 ข้าราชการความต้องการของผู้เกี่ยวข้องเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติการแนะนำการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครุ蠹แนะแนว ผู้ปกครองนักเรียน กรรมการสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์เขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2

1.1.2 ขั้นพัฒนาแนวทางการปฏิบัติการแนะนำการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษาที่มีวุฒิปริญญาเอกสาขาวิชาระดับบัณฑิตศึกษาหรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องหรือผู้ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารงานในหน่วยงานทางการศึกษาหรือในสถานศึกษามาแล้วไม่ต่ำกว่า 5 ปี

1.1.3 ขั้นตรวจสอบความเหมาะสมของแนวทางการปฏิบัติการแนะนำการศึกษา ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 ได้แก่

ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษาที่มีวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาโทสาขาวิชาการบริหารหรือสาขาที่เกี่ยวข้อง หรือผู้ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารงานในหน่วยงานทางการศึกษาหรือในสถานศึกษามาแล้วไม่ต่ำกว่า 5 ปี

1.1.4 ขั้นตรวจสอบความเป็นไปได้ของแนวทางการปฏิบัติการแนะนำการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 เป็นการศึกษา 2548 จำนวน 449 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่

1.2.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในขั้นศึกษาความต้องการแนวทางการปฏิบัติการแนะนำการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 คน กรุณแนวน้ำ จำนวน 4 คน กรรมการสถานศึกษา จำนวน 4 คน ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 2 คน และศึกษานิเทศก์เขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 จำนวน 3 คน รวม 17 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างโดยไม่ออาศัยทฤษฎีความน่าจะเป็น (Non -probability sampling) ด้วยการเลือกแบบเจาะจง (ยุทธพงษ์ กัยวารณ์ 2545 : 81)

1.2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในขั้นพัฒนาแนวทางการปฏิบัติการแนะนำการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งเป็นผู้ที่มีวุฒิทางการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาเอกสาขาวิชาการบริหารการศึกษาหรือสาขาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในหน่วยงานทางการศึกษาหรือในสถานศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 5 ท่าน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างโดยไม่ออาศัยทฤษฎีความน่าจะเป็นด้วยการเลือกแบบเจาะจง

1.2.3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในขั้นศึกษาความเหมาะสมของแนวทางการปฏิบัติการแนะนำการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างโดยไม่ออาศัยทฤษฎีความน่าจะเป็นด้วยการเลือกแบบเจาะจง ซึ่งมีวุฒิทางการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโทสาขาวิชาการบริหารการศึกษาหรือสาขาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการศึกษาในหน่วยงานทางการศึกษาหรือ ในสถานศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 30 คน

1.2.4 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในขั้นศึกษาความเป็นไปได้ของแนวทางการปฏิบัติการแนะนำการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 210 คน ได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายด้วยวิธีการ

จับฉลากคำนวนขนาดจากกลุ่มตัวอย่างที่ยอมให้ค่าดเคลื่อนໄได้ไม่เกิน 0.05 คำนวนโดยใช้ตารางของ เกรชซี และมอร์แกน (ยุทธพงษ์ กัญวารณ์. 2545 : 75 ; อ้างอิงจาก Krejcie and Morgan. 1970.

Education and Psychological Measurement. pp. 608 – 609)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ความต้องการ แบบประเมินแนวทาง การปฏิบัติ แบบสอบถามความเหมาะสม แบบสอบถามความเป็นไปได้ของแนวทางการปฏิบัติ การแนะนำการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ให้บันทึกวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา มีหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัยถึงผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาการเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของ เนื้อหา จำนวน 5 ฉบับ ได้รับคำตอบกลับมาทั้งสิ้นจำนวน 5 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 และ ขอความร่วมมือผู้เชี่ยวชาญตอบแบบสอบถามตามเกี่ยวกับความเหมาะสมของแนวทางการปฏิบัติการ แนะนำการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา จำนวน 30 ฉบับ ได้รับคำตอบกลับมาทั้งสิ้นจำนวน 30 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 และแบบสอบถามความเป็นไปได้จากผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 จำนวน 210 ฉบับ ได้รับคำตอบกลับมาทั้งสิ้นจำนวน 210 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลความต้องการโดยการหาค่าเฉลี่ยและร้อยละ

4.2 วิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญจากการประเมินแบบสอบถามความเที่ยงตรงของเนื้อหา โดยใช้ค่านิยมสอดคล้องตามเกณฑ์การพิจารณาค่า IOC ไม่ต่ำกว่า 0.05

4.3 วิเคราะห์ข้อมูลความเหมาะสมจากแบบสอบถามของผู้เชี่ยวชาญ นำไปหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสถิติ t พ布ว่า มีความเหมาะสมตามเกณฑ์ที่กำหนด ($\mu \geq 3.5$) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.4 วิเคราะห์ข้อมูลความเป็นไปได้จากแบบสอบถามของผู้บริหารสถานศึกษา นำไปหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าสถิติ t พ布ว่า มีความเป็นไปได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด ($\mu \geq 3.5$) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปผลการวิจัย

1. ผู้เกี่ยวข้องทางการศึกษามีความต้องการแนวทางปฏิบัติการแนะนำการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 จำนวน 4 ขั้นตอน 40 รายการ มีข้อเสนอแนะให้เพิ่มเติมคือ ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมการและวางแผนแผนการดำเนินการ ได้แก่ ศึกษาและวิเคราะห์นโยบายของสถานศึกษา ศึกษาและวิเคราะห์แนวทางปฏิบัติการแนะนำการศึกษาของสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล ศึกษาและวิเคราะห์มาตรฐานหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ศึกษาและวิเคราะห์มาตรฐานคุณภาพการแนะนำแนวโน้มด้วยโครงสร้าง/งาน/กิจกรรมให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์และเป้าหมายและขั้นตอนที่ 2 การปฏิบัติตามแผน ได้แก่ จัดให้มีแหล่งเรียนรู้และศูนย์การเรียนรู้ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา จัดให้มีศูนย์บริการข่าวสารข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษาที่ทันสมัยในโรงเรียน จัดให้มีโครงการ/กิจกรรมส่งเสริมผู้เรียนได้ค้นพบความถนัดความสามารถและศักยภาพของตน สร้างความเข้าใจและเจตคติที่ดีเกี่ยวกับงานแนะนำกับผู้ปกครอง จัดให้ผู้เรียนไปทัศนศึกษาแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ จึงเป็นแนวทางการปฏิบัติการแนะนำการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 จำนวน 4 ขั้นตอน 50 รายการ

2. จากการศึกษาวิเคราะห์ความคิดเห็นของร่างแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติการแนะนำการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 ของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน เห็นด้วยกับแนวทางการปฏิบัติทั้ง 4 ขั้นตอน 50 รายการ

3. จากการศึกษาวิเคราะห์ความเหมาะสมของแนวทางการปฏิบัติการแนะนำการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 มีความเหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้ตามบริบทของสถานศึกษาทั้ง 4 ขั้นตอน 50 รายการ

4. จากการศึกษาวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของแนวทางการปฏิบัติการแนะนำการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 มีความเป็นไปได้ สามารถนำไปใช้ได้ตามบริบทของสถานศึกษาทั้ง 4 ขั้นตอน 50 รายการ

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาการพัฒนาแนวทางการปฏิบัติการแนะนำการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 มีประเด็นสำคัญที่จะต้องพิจารณาและนำมาอภิปรายดังนี้

ตอนที่ 1 การเตรียมการและวางแผนดำเนินการ มีแนวทางในการปฏิบัติ คือกำหนดและแต่งตั้งคณะกรรมการแนะแนว กำหนดและแต่งตั้งคณะกรรมการแนะแนว ศึกษาแผนพัฒนาการแนะแนว ศึกษาและวิเคราะห์สภาพพื้นฐานความพร้อมของสถานศึกษา ศึกษาและวิเคราะห์วิสัยทัศน์ จุดอ่อน จุดแข็งของสถานศึกษา ศึกษาและวิเคราะห์ความต้องการความจำเป็นในการจัดการแนะแนว นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลมากำหนดการกิจและแนวทางในการจัดทำแผนปฏิบัติงาน นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลมากำหนดตัวชี้วัดในการพัฒนางานแนะแนวอย่างชัดเจน ประชาสัมพันธ์ให้ครุทุกคนรับทราบและมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน จัดประชุมคณะกรรมการแนะแนวเพื่อกำหนดและมอบหมายภารกิจสำรวจสภาพปัจจุบันและความต้องการของผู้เรียน ศึกษาและวิเคราะห์นโยบายของสถานศึกษา ศึกษาและวิเคราะห์แนวปฏิบัติการแนะแนวการศึกษาของสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล ศึกษาและวิเคราะห์ มาตรฐานหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศึกษาและวิเคราะห์มาตรฐานคุณภาพ การแนะแนวกำหนดโครงการสร้าง/งาน/กิจกรรมให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์และเป้าหมายการแนะแนว กำหนดบุคลากร ผู้รับผิดชอบโครงการ/งาน/กิจกรรมแนะแนว จัดทำแบบประเมินติดตามโครงการ/งาน/กิจกรรมแนะแนว จัดทำแผนปฏิบัติการแนะแนว เสนอแผนปฏิบัติการดำเนินงานเพื่อนำมติ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของหน่วยงาน นักวิชาการ และนักการศึกษา ได้แก่ กระทรวงศึกษาธิการ (2545 : 21) ; กระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 37) ; รัฐธรรมนูญ (2539 : 37) ; ราชบัญญัติ (2542 : 154) ; ลักษณะ สริวัฒน์ (2543 : 344) ; วชิร ทรัพย์มี (2531 : 121) ; พนม ลิ่มอารีย์ และคณะ (2541 : 24) และ ทองเรียน อุ่นรัชกุล และคณะ (2546 : 292)

ขั้นตอน 2 ขั้นการปฏิบัติตามแผน ประกอบด้วย การประชุมให้ความรู้และสร้างความตระหนักรู้แก่ครุทุกคน ให้เห็นคุณค่าของงานแนะแนว ประสานความร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้องก่อนดำเนินงานตามโครงการ ส่งเสริมความร่วมมือในการดำเนินงานแนะแนวระหว่าง ครุ ผู้ปกครอง และชุมชน สร้างระบบเครือข่ายการแนะแนวระหว่างสถานศึกษา ผู้ปกครอง องค์กรและชุมชน จัด prism เทคให้ความรู้การแนะแนวแก่นักเรียน จัดให้มีการจัดนิทรรศการงานแนะแนวในโรงเรียน จัดให้มีโครงการเยี่ยมบ้านนักเรียน จัดให้มีป้ายสนเทศหรือศูนย์ข้อมูลทางการแนะแนวในโรงเรียน จัดให้มีบริการเลี้ยงตามสายรายการแนะแนวในโรงเรียน จัดให้มีสื่อวัสดุอุปกรณ์ด้านเทคโนโลยีในการดำเนินงานแนะแนวอย่าง พอยเพียง จัดให้มีสถานที่ปฏิบัติงานแนะแนวเป็นสัดส่วนและเหมาะสม โดยเฉพาะ จัดให้มีแหล่งเรียนรู้และศูนย์การเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา จัดให้มีศูนย์บริการข่าวสารข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษาที่ทันสมัยในโรงเรียน จัดให้มีโครงการ/กิจกรรมส่งเสริมผู้เรียน ได้ค้นพบความถนัด ความสามารถและศักภาพของตน สร้างความเข้าใจและเจตคติที่ดีเกี่ยวกับงานแนะแนวกับผู้ปกครอง จัดให้ผู้เรียนไปทศนศึกษาแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ จัดให้มีกิจกรรมหารายได้ระหว่างเรียนของนักเรียน จัดทำทุนเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมนักเรียนด้วยโอกาสทาง

การศึกษา จัดให้มีกิจกรรมแนะนำการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ จัดให้มีกิจกรรมติดตามผลนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2545 : 21) ; กระทรวงศึกษาธิการ (2546ก : 37) ; รัฐธรรมนิยม (2542 : 154) ; ลักษณा สริวัฒน์ (2543 : 344) ; วชรี ทรัพย์มี (2531 : 121) ; พนม ลิ่มอารีย์ และคณะ (2541 : 24) และ ทองเรียน อมรัชกุล และคณะ (2546 : 292)

ขั้นตอน 3 การกำกับ ติดตาม ประเมินผล มีแนวทางในการปฏิบัติ คือ กำหนดให้มีคณะกรรมการติดตามประเมินผล จัดให้มีการประเมินผลการดำเนินงาน กำหนดวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายในการประเมินผล กำหนดภาพความสำเร็จตามตัวชี้วัดด้านผลผลิต ด้านกระบวนการ ด้านปัจจัยอย่างมีระบบ กำหนดแหล่งข้อมูลและบุคลากรผู้ให้ข้อมูลตามตัวชี้วัด กำหนดวิธีการติดตามประเมินผลและวิเคราะห์ข้อมูล กำหนดแผนปฏิบัติการและประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของหน่วยงาน นักวิชาการ และนักการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2545 : 21) ; กระทรวงศึกษาธิการ (2546ก : 37) ; รัฐธรรมนิยม (2542 : 154) ; ลักษณा สริวัฒน์ (2543 : 344) ; วชรี ทรัพย์มี (2531 : 121) ; พนม ลิ่มอารีย์ และคณะ (2541 : 24) และ ทองเรียน อมรัชกุล และคณะ (2546 : 292)

ขั้นตอน 4 การปรับปรุง และพัฒนา มีแนวทางในการปฏิบัติ คือ วิเคราะห์แปลผลข้อมูลเพื่อนำผลไปปรับปรุงและพัฒนา จัดทำรายงานเสนอผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องทราบ ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานให้ผู้เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาทราบ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของหน่วยงาน นักวิชาการ และนักการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2545 : 21) ; กระทรวงศึกษาธิการ (2546ก : 37) ; รัฐธรรมนิยม (2542 : 154) ; ลักษณा สริวัฒน์ (2543 : 344) ; วชรี ทรัพย์มี (2531 : 121) ; พนม ลิ่มอารีย์ และคณะ (2540 : 24) และ ทองเรียน อมรัชกุล และคณะ (2546 : 292)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ข้อเสนอแนะต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

1.1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรสนับสนุนให้มีการจัดอบรมให้ความรู้ ด้านงานแนะแนวแก่บุคลากรในโรงเรียน

1.1.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรจัดทำคู่มือแนวทางการปฏิบัติงานแนะแนว การศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2

1.1.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรจัดให้มีศูนย์บริการงานแนะแนวการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2

1.2 ข้อเสนอแนะต่อสถานศึกษา

1.2.1 สถานศึกษาควรให้ความสำคัญในการจัดบริการงานแนะแนวการศึกษา และการจัดอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรด้านงานแนะแนว

1.2.2 สถานศึกษาควรจัดให้มีระบบเครือข่ายการแนะแนวการศึกษาเชื่อมโยง กับหน่วยงาน องค์กรหรือสถานศึกษาอื่น ๆ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาสภาพปัจจุบันและอุปสรรคแนวทางการปฏิบัติการแนะแนว การศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2

2.2 ควรมีการศึกษาความคาดหวังของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับแนวทาง การบริหารจัดการงานแนะแนวการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2

2.3 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อแนวทางการปฏิบัติงานแนะแนว การศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2